Сімейний бізнес як альтернативна форма підприємницької діяльності (або малого підприємництва)

Клочков Б.І., студент ННІПП НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Нескороджена Л.Л.*

Питання сімейного бізнесу на сьогодні є надзвичайно актуальним, зважаючи на необхідність проведення реформування та адаптації українського законодавства до законодавства Європейського союзу, беручи до уваги курс України, що спрямований на євроінтеграцію, геополітичні зрушення в країні, складну соціальну та економічну ситуацію.

Світовий досвід свідчить: більшість підприємств, які є успішними на своєму ринку – сімейний підряд. Сімейний бізнес є універсальним і ефективним рішенням для подолання економічних проблем у країнах Європейського Союзу та країнах, що розвиваються, оскільки розвиток ринкових відносин можна безпосередньо пов'язувати із ефективною діяльність малого підприємництва, зокрема сімейного підприємництва.

За даними соціологічних опитувань, близько 80% малих підприємств частково відповідає доктринальним ознакам сімейного бізнесу, але законодавчого закріплення така діяльність не зазнала. Відсутність належної правової бази спричиняє негативні наслідки як для підприємця, так і для держави[1]. Це проявляється у соціальній незахищеності суб'єктів сімейного підприємництва, несприятливих економічних наслідках для держави через використання тіньових схем у підприємницькій діяльності. Відсутність законодавчого визначення сімейного підприємництва призводить в першу чергу до складнощів у відмежуванні різних форм підприємництва, зокрема від фермерського господарства, що є єдиною законодавчо визначеною формою підприємництва, що передбачає участь у діяльності такого господарства саме осіб, які мають родинні зв'язки, але в той самий час є обмеженим у сфері безпосередньої господарської діяльності – вироблення товарної сільськогосподарської продукції, в другу чергу, забезпеченні саме сімейного бізнесу податковими та економічними преференціями, що кореспондується із італійським досвідом провадження такої діяльності.

З формально-юридичної точки зору сімейне підприємництво може бути створене в будь-якій організаційно-правовій формі, вибір якої залежить від мети, розміру підприємства та його безпосередньої статутної діяльності. Найголовнішим критерієм є необхідність залучення до підприємницької діяльності саме членів сім'ї та можливості успадковувати від покоління до покоління. Відтак, сімейний бізнес можна розглядати у вузькому та широкому значенні. У вузькому – підприємницька діяльність, яку здійснюють члени сім'ї та їхні найближчі родичі, здебільшого за кількістю працюючих – до 10 осіб. У широкому – підприємства, які успадковуються з покоління в покоління і передбачають залучення найманої праці.

Ідеальний сімейний бізнес дозволяє досягти бажаної мети зважаючи на чітку ієрархію, командну роботу, моральну стійкість, можливість спадкування бізнесу. Але наріжним каменем такої бізнес моделі є

об’єктивні причини, що можуть погіршити правове становище сімейного підприємництва – смерть, розлучення, каліцтво, конфлікт інтересів, спільне банкрутство.

Сімейним бізнес є інноваційним за своєю природою для українського суспільства і зважаючи на позитивний європейський досвід може стати дієвим антикризовим явищем у сфері господарювання та поштовхом для провадження спільної українсько-європейської господарської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Overview of Family Business Relevant Issues Country Fiche Italy / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/craft/family_business/doc/familybusines_country_fiche_italy_en.pdf

Захист прав суб’єктів господарювання - вимушених переселенців

Михальчук Д.С., студент ННІПП НАВС
Науковий керівник: старший викладач кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС *Пономарьова Т.С.*

Багато століть український народ боровся за право самому розпоряджатися рідною землею і своєю долею, за незалежну й самостійну Україну, однак військові дії на території східних областей України на сьогоднішній день стали першопричиною багатьох ускладнень як у політичній, соціальній, економічній так і господарській сферах діяльності і державних органів і населення в цілому.

За даної ситуації існує багато проблем пов’язаних з господарською діяльністю не врегульованих вітчизняним законодавством, на сьогодні не існує чіткого механізму вирішення вже існуючих прогалин та обставин, які в цілому не передбачені законодавчою базою, насамперед проблем пов’язаних з суб’єктами господарювання, що були вимушені переселитись з місць, де на даний момент відбуваються бойові дії.

На сьогоднішній день у всіх на слуху є поняття «біженець з Донецької та Луганською областей», однак якщо звернутись до вітчизняної законодавчої бази, слід наголосити, що поняття «біженець» дещо не відповідає даному поняттю, насамперед, слід звернутись до Закону України «Про біженців та осіб, що потребують додаткового або тимчасового захисту» де у 1 статті визначається, що біженець - особа, яка не є громадянином України і внаслідок обґрунтованих побоювань стати жертвою переслідувань за ознаками раси, віросповідання, національності, громадянства (підданства), належності до певної соціальної групи або політичних переконань перебуває за межами країни своєї громадянської належності та не може користуватися захистом цієї країни або не бажає користуватися цим захистом внаслідок таких побоювань, або, не маючи громадянства (підданства) і перебуваючи за межами країни свого попереднього постійного проживання, не може чи не бажає повернутися до неї внаслідок зазначених побоювань [3]. Таким чином слід зробити висновок, що біженець – це не зовсім той статус, який слід надавати особам, що переселились. Зовсім інша ситуація складається з переселенцями з Донецької а Луганської областей, що є суб’єктами